

Győri Ítéltábla mint harmadfokú bíróság

Bhar.I.126/2025/10.

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság Győrött, a 2026. március 3. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

végzést:

A rágalmazás vétsége miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben az Egri Törvényszék mint másodfokú bíróság 2025. június 12. napján kihirdetett 4.Bf.233/2023/13. számú ítéletét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a harmadfokú eljárással felmerült 10.000,- (tízezer) forint eljárási illetéket magánvádlól magánvádló viseli.

I n d o k o l á s

[1] Az Egri Járásbíróság a 2023. május 23. napján kihirdetett 22.B.12/2023/12. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki rágalmazás vétségében [Btk. 226. § (1) bekezdés]. Ezért öt megrovásban részesítette, kötelezte továbbá, hogy fizessen meg 10.000,- Ft eljárási illetéket magánvádlól magánvádló részére.

[2] Az elsőfokú ítélet ellen a vádlott és védője fellebbezést jelentett be a vádlott felmentése érdekében, a magánvádló és jogi képviselője az ítéletet tudomásul vette.

[3] A másodfokon eljáró Egri Törvényszék a 2025. június 12. napján kihirdetett 4.Bf.233/2023/13. számú ítéletével az Egri Járásbíróság 22.B.12/2023/12. számú ítéletét megváltoztatta, és a vádlottat az ellene emelt rágalmazás vétségének [Btk. 226. § (1) bekezdés] vádja alól felmentette. Megállapította, hogy az eljárás során felmerült 10.000,- forint eljárási illetéket a magánvádló viseli.

[4] A másodfokú ítélet ellen a magánvádló és képviselője jelentettek be fellebbezést a másodfokú ítélet megváltoztatása és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyása, a vádlott bűnösségének megállapítása érdekében.

[5] Fellebbezésükben kifejtették, hogy a vád tárgyát képező bűncselekmény történeti tényállása tekintetében mind az első, mind a másodfokú bíróság helyes megállapításokat tett, azonban, míg az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló tényekből okszerű következtetésre jutott a vádlott bűnösségének megállapítására, úgy a másodfokú bíróság indokát nem adva, olyan következtetéseket vont le, amelyeket a rendelkezésre álló bizonyítékok nem támasztottak alá.

[6] Érvelésük szerint a vádlott a terhére rótt bűncselekmény elkövetése során olyan írásban rögzített kifejezéssel élt, amely a sértett magánvádló becsületének csorbítására mindenféleképpen alkalmas. Az elkövetés módja - tekintettel arra, hogy a sértett magánvádló az alapul fekvő polgári eljárásban nem részes félként, hanem tanúként volt jelen és ezáltal közvetlenül nem is szerezhette volna tudomást a vádlott által előterjesztett, becsület csorbításra alkalmas kifejezésekről - következtetni enged arra, hogy a vádlott tényként kívánta rögzíteni azt, hogy a sértett magánvádló a polgári peres eljárás során olyan hamis tanúvallomást tett, amelynek bebizonyítására már sor került, és ezáltal igazolható azon állítása, miszerint a sértett bizonyítottan hamis tanúvallomást tett.

[7] Vitatta a másodfokú bíróság azon álláspontját, amely szerint el kell különíteni egymástól a vádlott személyes véleményét és a vádlott hivatásból adódó nyilatkozat tételi kötelezettségét, ugyanis a vádlott, amikor a becsület csorbítására alkalmas kifejezést a nyilatkozatban rögzítette, akkor tudomásul kellett bírjon arról, hogy a sértett ugyanazon hivatásrend tagja és egyben ugyanazon területi kamaránál kollégája is. Okszerűen nem lehet más következtetést levonni a vádlott által írásban rögzített nyilatkozatból, mintsem azt, hogy ő ezen tény rögzítését kifejezetten azzal a céllal kívánta, hogy ezzel a másodfokú bíróság előtt a tanútól beszerzett bizonyíték és ezáltal a tanú szavahihetőségét megkérdőjelezze, és a tanú nyilatkozatát olyan színben állítsa be, hogy az alkalmas legyen arra, hogy a másodfokú polgári bíróság az elsőfokú, nem jogerős ítéletet megváltoztassa, és ezzel a vádlott ügyfele pernyertességét elő segítse.

[8] Álláspontja szerint iratok tartalmával ellentétes, ezáltal iratellenes a másodfokú bíróság ítéletének 24. pontjában foglalt azon megállapítás, mely szerint a vádlott a magánvádló tanúvallomásának tartalmát illetően fogalmazott meg beadványt, tekintettel arra, hogy az eljárás során senki által nem vitatott tény volt az, hogy a vádlott, mint az eljárásban érintett egyik peres fél jogi képviselőjeként eljáró ügyvéd volt, aki az elsőfokú bíróság ítélete ellen benyújtott fellebbezést fogalmazott meg, amelyben a sértett tanúvallomásával összefüggően érdemben csupán az inkriminált megállapítást fogalmazta meg, annak érdemi magyarázata nélkül. Nem állnak fent tehát azok a követelmények, amelyeket a másodfokú bíróság a magatartás jogellenessége hiányának körében vizsgált, ugyanis a vonatkozó becsület csorbítására alkalmas kifejezések, ekként már önmagukban tényállásszerűvé tették az elkövetést, ezáltal az elsőfokú bíróságnak a magatartás jogellenessége és a vádlott bűnössége tekintetében levont következtetése, a beszerzett bizonyítékok tartalmával egyező volt. Ennélfogva az elsőfokú bíróság tényállása megalapozott volt, így annak alkalmazása szükséges a harmadfokú eljárásban.

[9] Kifejtette, miután a vádlott és a sértett ugyanazon hivatásrend tagja, elvárható mindkettőjüktől az, hogy a hivatásrendre vonatkozó etikai szabályokat olyan mértékben tartsák tiszteletben, hogy az sem ügyfeleik érdekeit, se pedig a saját érdekeiket ne sértse. A vád tárgyává tett kijelentés használatakor azonban a vádlott sajnálatos módon túllépen ezen a szabályon és bár nem zárható ki, hogy a vád tárgyává tett nyilatkozat megfogalmazása a polgári perben az ügyfele érdekét szolgálta, azonban a kollégáját olyan színben tüntette fel ezzel az eljáró másodfokú polgári bíróság előtt, amely alkalmas arra, hogy ezt követően személyében és szakmai megítélésében is csorbítsa a róla így kialakított képet.

[10] Nem tartotta kizártnak, hogy az inkriminált kifejezés a vádlott akkori ügyfele által használt kifejezés átvétele folytán került a beadványba csupán, azonban a vádlottnak a

szakmai szabályok figyelembevételével szükséges lett volna e tekintetben a beadvány tartalma fölött kritikát gyakorolnia és a beadványának tartalmát akként módosítani, hogy abból az derüljön ki, hogy a sértett által tanúként tett nyilatkozat más bizonyítékokkal összevetve, álláspontja szerint, nem lehet alapja a polgári perben az ítélet meghozatalának, és akkor járt volna el helyesen - az Egri Törvényszék, mint másodfokú büntetőbíróság által jelen fellebbezéssel támadott ítélet rendelkezései szerint is -, amennyiben fellebbezésében egyenként összevetette volna azokat a bizonyítékokat, amelyek a tanú nyilatkozata tartalmával ellentétesek, magával a tanúvallomással. A per iratai között fellelhető fellebbezés azonban ezen indokolást sajnálatos módon nélkülözi, melyre tekintettel a vádlott olyan, a becsület csorbitására alkalmas kifejezést használt, amelynek szükségszerűségét és szakmai megalapozottságát, utóbb sem a polgári peres eljárásban, sem pedig a megindult büntetőeljárásban nem tudta igazolni. Az elsőfokú eljárás során ugyanis, bár a védelem nyújtott be olyan okirati bizonyítékokat, amelyek a sértett polgári peres eljárásban tett tanúvallomásával azonos tárgyban keletkeztek, azonban ezen bizonyítékok semmiben nem támasztották elő azt a vádlott által kiemelt álláspontot, mely szerint bizonyították volna a tanúvallomás hamis mivoltát.

[11] Hozzáfűzte, az ugyanazon hivatásrendben tevékenykedő személyek magatartására és viselkedésére vonatkozóan elvárható az, hogy egymást sem személyükben, sem szakmaiságukban ne kritizálják hivatalos eljárásukban oly módon, hogy azzal a másik megítélésében indokolatlanul károkat okozzanak.

[12] Érvelése szerint a büntetőbíróság mindenkor feladata, hogy az előtte fekvő tényállást annak minden elemét megismerve vesse össze a vádban szereplő bűncselekmény törvényi tényállásával és vonja le belőle a büntetőjogi következtetést. Álláspontja szerint ezen kötelezettségnek az elsőfokú bíróság mindenben eleget tett, a történeti tényállást helyesen megállapítva, a jogellenesség kérdésében határozottan és helyesen állást foglalva döntött akként, hogy a vádlotti büntetőjogi felelősségét megállapította.

[13] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság helyes tényállásával, melyre tekintettel rögzíthető, hogy az ítélet alapjául szolgáló tényállás bizonyított tényállás volt. Ehhez képest a fellebbezésre irányadó szabályok figyelembevételével megállapítható, hogy mind a büntetőeljárási törvény, mind pedig a kialakult bírói gyakorlat ellenére, miszerint az elsőfokú bíróság nem jogerős ítélete elleni fellebbezés a mérlegelés támadása tekintetében nem lehet célravezető, a másodfokú bíróság indokolatlanul engedett teret annak a védelmi érvelésnek, amely az elsőfokú bíróság mérlegelését támadta.

[14] Kifejtette azt is, hogy a másodfokú bíróság helytelenül alkalmazta a Be. 606. § (1) bekezdését, tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság semmilyen jogszabálysértést nem követett el, nem alkalmazott semmilyen jogszabályt helytelenül, a tényállást kellő alaposággal derítette fel, minden bizonyítékot mérlegelt, így sem teljes, sem részleges megalapozatlanság esete nem áll fenn az ítélettel összefüggésben. Ennélfogva a másodfokú bíróság döntésének megváltoztatása és az elsőfokú bíróság döntésével azonos jogi végkövetkeztetés levonása tekinthető az eljárási törvény szellemével összhangban állónak, melyre tekintettel a másodfokú bíróság döntésének a megváltoztatását és a vádlott elsőfokú ítélet szerinti marasztalásának helybenhagyását indítványozta.

[15] A vádlott védője a fellebbezésre tett észrevételében az Alaptörvényt, az ügyvédekről szóló törvényt, számos kötelező érvényű eseti döntést idézve kifejtette, hogy az ügyvéd miért nem vonható felelőségre munkája során kifejtett értékelő tevékenysége miatt, ennél fogva álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor megállapította a vádlott bűnösségét. E körben a törvényszék ítéletének [18]-[26] pontjaiban írtak irányadók, ahol a másodfokú bíróság kellő részletességgel fejtette ki azt, hogy milyen indokok mentén van helye a vádlott felmentésének az ellene emelt vád alól. Minderre tekintettel a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

[16] A Kúria Bkk.II.1.396/2025/3. számú végzésével az eljárásból a Debreceni Ítéltábla bírait kizárta, és a harmadfokú eljárás lefolytatására a Győri Ítéltáblát jelölte ki.

[17] A harmadfokú nyilvános ülésen mind a magánvádló, mind a vádlott védője fenntartotta a korábbi írásbeli indítványában foglaltakat. A vádlott és védője a másodfokú ítélet helybenhagyását indítványozta, míg a magánvádló és a képviselője a vádlott bűnösségének a megállapítását kérte.

[18] A fellebbezés nem megalapozott.

[19] Tekintettel arra, hogy a másodfokon eljáró Egri Törvényszék az Egri Járásbíróság ítéletét megváltoztatta, és az elsőfokú bíróság által bűnösnek kimondott terheltet felmentette az ellene emelt rágalmozás vétségének [Btk. 226. § (1) bekezdés] vádjától, a Be. 615. § (1) bekezdése, illetve a (2) bekezdés b) pontja alapján megnyílt a joghatályos másodfellebbezés lehetősége.

[20] Mindezek alapján az ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Be. 618. § (1) bekezdésre figyelemmel a fellebbezéssel támadott másodfokú ítéletet a fellebbezés korlátaira figyelemmel, valamint az első- és másodfokú bíróság eljárását is a Be. 621. § (4) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta felül.

[21] A felülbírálat kereteit a Be. 618. §-a rögzíti a harmadfokú bíróság számára, mely szerint a másodfokú bíróságnak a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntését vizsgálja, illetőleg azt, ami az ellentétes döntéssel összefüggő rendelkezés, valamint az eljárási szabályok megtartását, tekintettel nélkül arra, hogy ki milyen okból fellebbezett, így az abszolút eljárási szabálysértéseket, a felmentési, eljárás megszüntetési okokat, és a bűncselekmények minősítésére vonatkozó rendelkezéseket a Be. 618. § (3) bekezdése alapján.

[22] A jelen ügyben az ítéltábla mint harmadfokú bíróság mindenekelőtt vizsgálta az eljárási szabályok megtartását. Megállapította, hogy olyan eljárási szabálysértés nem történt sem az első, sem a másodfokú eljárásban, amely a harmadfokú érdemi felülbírálat gátját jelentené.

[23] A Be. 619. § (2) bekezdése értelmében a harmadfokú eljárásban nincs helye bizonyításnak. Az (1) és (3) bekezdés értelmében a harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amely alapján a másodfokú bíróság a határozatát meghozta, kivéve, ha az a fellebbezéssel támadott rendelkezés tekintetében megalapozatlan, s a helyes tényállás az

iratok tartalma vagy helyes ténybeli következtetés révén nem állapítható meg. Ez utóbbi eset a Be. 625. § (4) bekezdése értelmében a másodfokú, szükség esetén az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését kell, hogy eredményezze.

[24] A tényállás megalapozottsága körében helyesen mutatott rá a törvényszék az ítélete indokolásának [10] bekezdésében arra, hogy az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, és az általa megállapított tényállás megalapozott, így az a Be. 591. § (1) bekezdése és a Be. 619. § (1) bekezdésére figyelemmel a harmadfokú eljárásban is irányadó volt.

[25] Ennélfogva a megalapozott tényállás mellett az ítéltáblának azt kellett vizsgálnia, hogy a vád tárgyává tett közlés miatt a büntetőjogi felelősség hiányára az anyagi büntetőjog szabályaival összhangban, avagy azok megsértésével következtetett a másodfokon eljáró törvényszék.

[26] A vád kereteit a vád tárgyává tett tények határozzák meg. A vádlott büntetőjogi felelősségének feltétele a sérelmezett cselekmény tényállásszerűsége.

[27] A becsületet sértő elkövetési magatartásokat szankcionáló törvényi tényállás egyrészt a rágalmazás (Btk. 226. §): a valakiről más előtt becsület csorbítására alkalmas tény állítása, híresztelése vagy ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezés használata, másrészt a becsületsértés, (Btk. 227. §), amely a rágalmazás törvényi tényállásán kívül eső - egyéb törvényi feltételek fennállása esetén - a mással szemben becsület csorbítására alkalmas kifejezés használatában egyéb ilyen cselekmény kifejtésében nyilvánul meg.

[28] Ezért az első eldöntendő kérdés, hogy a vádlott által a bíróságnak írt beadványban szereplő és a magánvádló által sérelmesnek tartott kifejezés tényállítás, avagy véleménynyilvánításnak minősül-e. Ha a vádlottnak felrótt magatartás nem tényállítás, akkor az nem tényállásszerű a rágalmazás szempontjából. Ez esetben kizárólag a becsületsértés megállapítása kerülhet szóba (egyéb tényállási elemek megvalósulása esetén).

[29] A terhelt a bíróságnak eljuttatott beadványában a sérelmezett kifejezéssel – kétségtelen, anélkül, hogy annak részletes indokait kifejtette volna; azt hamis tanúvallomásként értékelve – lényegében értékítéletet fogalmazott meg a magánvádló polgári perben tett tanúvallomásával kapcsolatban.

[30] Az Alaptörvény IX. cikke kimondja, hogy mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. A véleményalkotás szabadságára vonatkozó alapjog védelmet biztosít nemcsak a pozitív és a semleges, de az ún. „negatív tartalmú” vélemények számára is. A 36/1994. (VI. 24.) AB határozatban írtak szerint, a véleménynyilvánítás szabadsága a demokratikus társadalom egyik alapköve, fejlődésének egyik feltétele. E szabadság az olyan gondolatokat, információkat, elveket és nézeteket is megilleti, amelyek esetlegesen sértőek, meghökkentőek vagy aggodalmat keltenek.

[31] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény IX. Cikk (4) bekezdésében foglaltakra is figyelemmel az alkotmánybírósági gyakorlathoz képest hangsúlyozta, hogy a

véleménynyilvánítás szabadsága mások emberi méltóságából fakadó becsület és jó hírnév védelme, vagyis a véleményszabadság már nem nyújt védelmet az olyan öncélú közlésekkel szemben, amelyek célja a pusztá megalázás, illetve a bántó vagy sértő kifejezések használata, vagy más jogsérelem okozása.

[32] Az ítéltábla álláspontja szerint Terhelt1 a kérdéses beadványában véleményt nyilvánított, még ha az negatív tartalmú is volt, de az Alkotmánybíróság által húzott határt nem lépte túl. Ekként nem tévedett ezért a másodfokú bíróság, amikor a vádlottat a rágalmazás vétsége miatt emelt vád alól – bűncselekmény hiányában - a Be. 566. § (1) bekezdés a) pontja alapján felmentette.

[33] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla a másodfokú ítéletet a Be. 762. § (1) bekezdésre figyelemmel a Be. 623. § alapján helybenhagyta. A Be. 762. § (1) bekezdésére és a Be. 617. § -ára figyelemmel a Be. 605. § (4) bekezdés alapján a harmadfokú bíróság határozata a helybenhagyás indokait röviden tartalmazza.

[34] Az ítéltábla a magánvádlót a Be. 782.§ (4) bekezdése alapján kötelezte a harmadfokú eljárásban felmerült általa már illeték formájában lerótt bűnügyi költség viselésére.

Győr, 2026. március 3.

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára s.k.	Dr. Élő András s.k.	Szalai dr. Joánovits Krisztina s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

Záradék:

Ezzel a végzéssel az Egri Törvényszék 2025. június 12. napján kihirdetett 4.Bf.233/2023/13. számú ítélete a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2026. március 3.

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára s.k.
a tanács elnöke